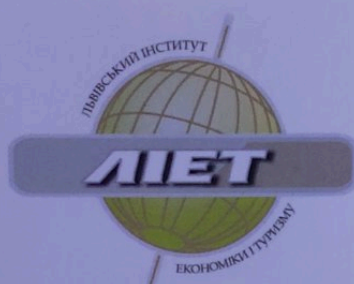

**ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК
ТУРИСТИЧНИХ РЕГІОНІВ:
НАЦІОНАЛЬНИЙ І СВІТОВИЙ ДОСВІД**

**Збірник матеріалів
Міжнародної
науково-практичної конференції
(25-26 квітня 2013 року)**

УДК 338.48-1/-6(-025.17):(477+4)
ББК 65.050.22+65.497.58-45

Міністерство освіти і науки
Львівський інститут економіки і туризму
Департамент міжнародного співробітництва та туризму ЛОДА

Збалансований розвиток туристичних регіонів: національний і світовий досвід : [Текст] : зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 25-26 квітня 2013 р.) / Міністерство освіти і науки, Львівський інститут економіки і туризму. Департамент міжнародного співробітництва та туризму ЛОДА – Львів : Ліга-Прес, 2013. – 460 с. – 200 пр.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції висвітлюються питання, що стосуються стану, проблем та перспектив багатофункціонального розвитку туристичних регіонів. У статтях учасників розглядаються інноваційні технології в індустрії туризму із використанням вітчизняного та закордонного досвіду. Аналізуються світові тенденції сталого розвитку туристичної індустрії та суспільно-економічний розвиток у туристичному та готельно-ресторанному бізнесі в умовах глобалізації.

Для наукових, науково-педагогічних працівників та фахівців сфери туризму.

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Львівський державний інститут економіки і туризму, Україна
Департамент міжнародного співробітництва та туризму ЛОДА
Вища школа туризму і екології в Сухій Бескидській, Польща
Вища державна технічно-економічна школа ім. Бронеслава Маркевіча у Ярославі, Польща
Університет імені Матея Белла у Баньській Бистриці, Словаччина
Белгородський національний університет, Росія
Гродноцький державний університет імені Янки Купали, Білорусь
Університет імені Миколая Ромера у Вільнюсі, Литва

УПОРЯДНИКИ :

Завальницька Н.Б. - к.е.н., доцент, проректор з наукової роботи;
Гнаткович О.Д. - к.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри менеджменту та комерційної діяльності;
Цимбалюк В.М. – к.с.г.н., доцент,
Заяць Н.О. – к.е.н., доцент

Рекомендовано до друку
Вченою радою Львівського інституту
економіки і туризму (протокол № 3 від 16 квітня 2013 р.)

ISBN 978-966-397-178-6

1. Milkina L., Ljach I., 2008, Wykaz zbiorowisk nieleśnych Narodowego Parku Przyrodniczego „Skołyskie Beskidy” (Karpaty Wschodnie), Roczniki Bieszczadzkie, 16, 283-288

Котенко Г. ВПЛИВ ФАКТОРІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ДІЯЛЬНІСТЬ ГОТЕЛІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	310
Богославець І. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ БУДІВНИЦТВА ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОГО КОМПЛЕКСУ.....	314
Івашко Ю., Ткаченко І. СТВОРЕННЯ ЕТНООРІЄНТОВАНОГО ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ КИЇВЩИНИ.....	318
Романів П. ТЕРИТОРІАЛЬНІ ТА СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА ВІНЬКОВЕЦЬКОГО РЕКРЕАЦІЙНОГО РАЙОНУ.....	321
Аліпко Н. РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РУІН СЕРЕДНЬОВІЧНИХ ЗАМКІВ ТА ФОРТЕЦЬ (НА ПРИКЛАДІ КАРПАТО-ПОДІЛЬСЬКОГО РЕГІОНУ).....	327
Івашко Ю., Кіріяк В. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЕТНОТУРИСТСЬКИХ РЕСУРСІВ ЗАКАРПАТТЯ.....	330
Липчук В., Штогринець Н. АГРОТУРИЗМ В СИСТЕМІ ЗРІВНОВАЖЕНОГО РОЗВИТКУ ГІРСЬКОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	332
Дударчук К. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПЕРСПЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ОСНОВІ ОСВОЄННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИХ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ПРИДНІСТЕР'Я.....	338
Сербулова Н., Неспіна Г. РОЗРОБКА ОСНОВ ВПРОВАДЖЕННЯ СТАЛОГО ПРИБЕРЕЖНОГО ТУРИЗМУ В КУРОРТНІЙ ЗОНІ «КОБЛЕВЕ».....	343
Романенко О., Гончаренко Ю., Копопенко С., Малівана Ю. РОЗВИТОК ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОГО ТУРИЗМУ НА ПРИКЛАДІ ТУРИСТСЬКОГО КЛУБУ «РОБІНЗОН» ЦЮРЮПІНСЬКОГО РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	346
Берест І., Берест Р. ДОРАДЯНСЬКІ ПРОФЕСІЙНІ СПІЛКИ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ТА ЇХ ДІЯЛЬНІСТЬ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ, ОСВІТИ ТА ДОЗВІЛЛЯ РОБІТНИЦТВА.....	348
Сагалакова Н. УПРАВЛІННЯ ЦІНОУТВОРЕННЯМ У СФЕРІ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ.....	350
Коробейникова Я.	

- гія, районування: Монографія / О. О. Бендик. – К.: Видавничо-поліграфічний центр
й університет", 2001. – 395 с.
- ка Г. Соціально-економічні та екологічні аспекти розвитку рекреаційного
ства у Хмельницькій області / Г. Білецька // Вісн. ХНУ. – 2007. №1.: Екон. науки. –
цький, 2007. – С. 219–221.
- М. І. Ландшафтна неповторність Новоушицького Придністров'я / М. І. Войт //
ний екологічний форум. Вип. 1. / Хмельниц. обл. б-ка для юнацтва; Уклад.: Т.М.
В.Б. Тарчевська. – Хмельницький, 2007. – С. 17–21.
- ре Т. Рекреаційне господарство Хмельницької області / Г. Гінсберг // Географія та
економіка в шк. – 2002. – № 1. – С. 43–44.
- а І. Є. Стан та перспективи використання рекреаційних ресурсів Хмельницької
І. Є. Журба // Вісн. ТУП. – 2003. – № 2. Т.1: Екон. науки. – Хмельницький, 2003. – С.
- міст і сіл УРСР: Хмельницька область. – К.: ГРУРЕ, 1971 р. – 708 с.
- В. С. Науково-методичні засади реформування рекреаційної сфери: Наукове
/ Кравців В. С., Гринів Л. С., Копач М. В., Кузик С. П. - Львів: НАН України. - ІРД
України. - 1999. - 78 с.
- О. О. Ринок туристичних послуг. Геопросторові аспекти / О. О. Любіцева / - К.:
террес, 2002. – 436 с.
- М. П. Туристичний бізнес: теорія та практика. Навч. пос. / М. П. Мальська, В. В.
- К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
- Лисакський Б. Мастки (палацово – паркові ансамблі) Хмельниччини XVII-XIX ст. / Б.
Лисакський, О. Пакимський. – Хмельницький - Київ: Вид-во Сергія Пантюка, 2006. – 160 с.
- Лисакський О. І. Рекреаційні ресурси як основа туристичного потенціалу / Шаблій О. І. – ЕК.:
Він, 2003. – 368 с.
- Лисакський Е. В. Рекреаційне районування Хмельниччини / Е. В. Щепанський //
Україні: Збірник наукових праць. Вип. 18 // Наук. Редактор
- К., 2002. – С. 182–185.
- Лисакський Л. С. Екологічний туризм на Хмельниччині // Актуальні проблеми гуманітарних
наук. 36. наук. пр. викладачів / Гол. ред. В. В. Третьюко; М-во освіти і науки
ХНУ; Гуманіт. ін-т. – Хмельницький, 2006. – С. 136–137.
- www.km.ckrstat.gov.ua
- www.rda.mv.km.ua/

Анінко Наталія
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
м. Чернівці, Україна

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ
РУІН СЕРЕДНЬОВІЧНИХ ЗАМКІВ ТА ФОРТЕЦЬ

(НА ПРИКЛАДІ КАРПАТО-

В статті розглядається питання збереження руїн пам'яток та більше їх залучення до туристичної діяльності. Основний акцент ставиться на розвитку рекреаційно-туристичного потенціалу руїн середньовічних замків та фортець. Доводиться, що жодна пам'ятка Карпато-Подільського регіону не може в повній мірі задовольняти потреби туристів, через відсутність ремонтно-реставраційних робіт, впорядкування території пам'яток та її охорони.

Ключові слова: туризм, рекреаційно-туристичний потенціал, руїни середньовічних замків та фортець, туристична привабливість.

RECREATION AND TOURISM POTENTIAL OF RUINS OF MEDIEVAL CASTLES AND FORTRESSES (EXAMPLE CARPATHO-PODILSKYI REGION)

Anipko N.

The article discusses the preservation of monuments and ruins more involvement in tourism activities. The main emphasis is on the development of recreation and tourism potential of the ruins of medieval castles and fortresses. Proved that no monument Carpatho-Podolsky REGION can not fully meet the needs of tourists, due to lack of repair and restoration work of organizing the territory and its protection.

Keywords: tourism, recreation and tourism potential, the ruins of medieval castles and forts, tourist attraction.

В Україні, на відміну, від інших країн, де збереглися середньовічні замки та фортеці, більшість таких пам'яток архітектури перебувають сьогодні у руїнах. Наприклад, на території сусідньої із нами Польщі збереглося більше п'ятсот середньовічних замків та фортець, які розкидані по всій країні. З них добре збережені – 401, збережені – 49, у руїнах – 107.

Чи є привабливими для туристів руїни цих пам'яток? Відповідь однозначна: так. Але наявності тільки напівзруйнованої пам'ятки для сучасного туриста не завжди достатньо, щоб задовольнити свої потреби. Для цього кожний об'єкт має бути прилаштований для туристичного огляду. Крім цього пам'ятка має охоронятись та на її території має бути проведений комплекс ремонтно-реставраційних робіт, щоб припинити її подальше руйнування.

Тому збереження руїн цих пам'яток та більше їх залучення до туристичної діяльності є надзвичайно важливим завданням. Більшість середньовічних замків і фортець України або їх руїни та залишки зосереджені на території Карпато-Подільського регіону. Всього таких пам'яток у регіоні налічується 87. Стан багатьох з них – критичний. Пам'ятки не охороняються, а відсутність ремонтно-реставраційних робіт тощо прискорюють їх подальше руйнування. Це зумовлює низький рівень туристичної привабливості багатьох оборонних пам'яток середньовіччя в регіоні. На території Карпато-Подільського регіону тільки 21 пам'ятка є відносно добре збереженою [1]. З семи областей Карпато-Подільського регіону за кількістю середньовічних замків та фортець або їх руїн і залишків, а також замків перебудованих у палаци чи палаців збудованих на місцях замків, на першому місці Тернопільська область (32 пам'ятки, з яких у руїнах – 28), далі йдуть Львівська (15, у руїнах – 6), Хмельницька (13, у руїнах – 11), Закарпатська (10, у руїнах – 7), Вінницька (9, у руїнах – 7), Івано-Франківська (7, у руїнах – 7) та Чернівецька (1).

Жодна пам'ятка регіону не може сьогодні в повній мірі задовольняти потреби туристів, через відсутність тих чи інших заходів, робіт тощо. Основними з яких є відсутність ремонтно-реставраційних робіт, впорядкування території пам'яток та її охорони. За станом сучасного рекреаційно-туристичного використання середньовічні замки та фортець регіону дослідження суттєво різняться. Ними раніше всі ці пам'ятки були поділені на чотири групи [1].

Найкраще рекреаційно-туристичне використання серед руїн замків або фортець властиве для об'єктів першої підгрупи другої групи [1]. До неї увійшли руїни дев'яти

пam'яток у м. Кременець Тернопільської області, у м. Львів, у с. Старе Село Пустомитівського району та у м. Галич Івано-Франківської області, у м. Львів, у с. Старе Село Пустомитівського району та у м. Урич Сколівського району Львівської області. На їх територіях була проведена або триває консервація, реконструкція, впорядкування території тощо (руйни замків і фортець у м. Кременець та м. Львів та с. Урич Закарпатської області, у м. Галич Івано-Франківської області), навколосамкові території, у м. Львів та с. Березани Тернопільського району Львівської області). Навколосамкові території є місцями відпочинку місцевого населення, туристів та мають об'єкти туристичної інфраструктури (руйни замків та фортець у м. Тернопіль Тернопільської області, у м. Львів та с. Урич Сколівського району Львівської області, у с. Невизьке Ужгородського р-ну Закарпатської області). Їх території є місцями проведення анімаційних та інших заходів для туристів (руйни замків у м. Кременець Тернопільської області, в с. Старе Село Пустомитівського району та с. Урич Сколівського району Львівської області на території Державного історико-культурного заповідника "Тустань"). Біля руйн більшості замків та фортець Державного історико-культурного заповідника "Тустань" відбуваються зустрічі і різноманітне друкування продукції про історію пам'яток, конкурси і виставки, а також продажі сувенірів і сувенірної продукції. На території заповідника відбуваються історико-культурні заходи та продаються сувеніри і різноманітне друкування продукції про історію пам'яток. На території заповідника відбуваються історико-культурні заходи та продаються сувеніри і сувенірної продукції. На території заповідника відбуваються історико-культурні заходи та продаються сувеніри і сувенірної продукції.

Особливе місце серед інших оборонних споруд займають фортеці на скелях. У зв'язку з цим, вони не мають навіть охорони та захисту. На відміну від інших оборонних споруд, фортеці не мають навіть охорони та захисту. Аж більшість пам'яток Карпат-Подільського регіону не мають навіть охорони та захисту. Аж більшість пам'яток Карпат-Подільського регіону не мають навіть охорони та захисту. Аж більшість пам'яток Карпат-Подільського регіону не мають навіть охорони та захисту.

різноманітні тематичні заходи тощо [2]. Нажаль таку інформацію про українські замки, які дійшли до нашого часу в руїнах, туристи не можуть отримати.

Карпато-Подільський регіон має більше шести десятків руїн середньовічних замків або фортець, рекреаційно-туристичний потенціал яких надзвичайно великий. Проте існуючі проблеми не дозволяють сьогодні не тільки повністю використовувати цей потенціал, але й уберегти ці унікальні оборонні пам'ятки доби Середньовіччя від подальшого руйнування.

Література:

1. Аніпко, Н. Сучасний стан рекреаційно-туристичного використання середньовічних замків та фортець Карпато-Подільського регіону України [Текст] / Н. Аніпко // Наукові записки Тернопільського педагогічного університету. – 2010. – Вип. 28. – Сер. Географія. – С. 120-125.
2. Офіційний сайт замка Вана-Вастселійна // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vastseliina.ee/linnus>

УДК. 39.392

Івашко Юлія, Кіріак В.
Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. Київ, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЕТНОТУРИСТСЬКИХ РЕСУРСІВ ЗАКАРПАТТЯ

Розглядається проблема дослідження етноресурсів Закарпатської області з метою розвитку етнотуризму. Проводиться огляд етно-туристських ресурсів, що можуть бути використанні для популяризації національного туризму.

Ключові слова: етнотуризм, скансен, етнофестивалі, музеї архітектури та побуту національний туристичний продукт.

FUTURE USE ETNOTURYSTSKYH RESOURCES TRANSCARPATIA

Ivashko U., Kyryak V.

The problem of researching ethnic resources of Zakarpatskyi region with the aim development ethnotourism are proved here. A review of ethnotouristical resources that can be used for popularizing of national touristical product.

Keywords: etnotourizm, skansen, etnofestivals, museums, architecture, national tourist product.

Україна – регіон багатой культурної спадщини. Вона посідає провідне місце в Європі за кількістю культурно-історичних об'єктів, здатними викликати неабиякий інтерес вітчизняних та іноземних туристів, які небайдужі до свого минулого. Відродження народних традицій та звичаїв, елементів української культури є значним кроком для розвитку туризму та економіки в цілому. Розвиток етнотуризму – важливий фактор економічного зростання регіонів України, зокрема Закарпаття. Він створює сприятливе макросередовище, розвиває місця для населення у сфері обслуговування, формує додатковий зарібок, стимулює розвиток транспортної інфраструктури, закладів торгівлі та харчування, засобів розміщення туристів. Сучасна економіка вимагає від кожного регіону України можливостей додаткових прибутків. Таким джерелом фінансових надходжень можуть однозначно виступати іноземні туристи, одним із перспективних напрямків залучення яких є етнографічний туризм, що розкриває регіональні особливості території, її культурну спадщину, звичаї, традиції та обряди місцевого населення.

Даний напрямок туристичної галузі є актуальним та доцільним для сучасного світового суспільства, а, зокрема, і для України. Адже наша держава характеризується різноманітністю етнорегіонів та етносів.